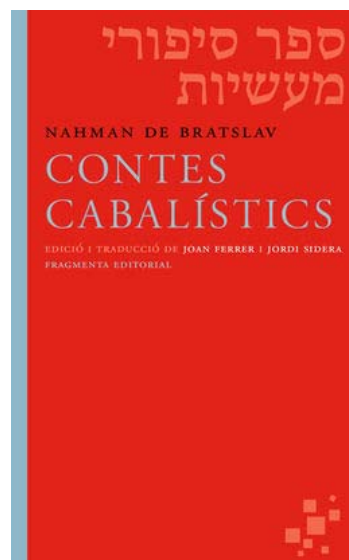

Rondalles cabalístiques

Rondalles cabalístiques

COM UNA PÀTRIA
M. À. LLAUGER
(/FIRMES/MIQUEL_ANGEL_LLAUGER/)

[h](#)

..

Si sou lector de les rondalles mallorquines, potser recordeu els tres ermitans a qui en Bernadet, al començament d'«El castell d'iràs i no tornaràs», demana clàries sobre com arribar a l'enigmàtic castell. Un d'ells és el rei dels animals de la terra, un altre és el rei dels peixos de la mar i el tercer ho és dels ocells del cel. Tots tres convoquen les bèsties del seu regne amb flabiols i siulos, i tots tres hi parlen com qui parla amb els veïns del carrer. Jo, que els tenia presents perquè no feia gaire que havia contat el conte a dos familiars, vaig tenir la gran sorpresa de retrobar-me'ls ni més ni menys que en un dels 'Contes cabalístics' de Nahman de Bratslav, els que ha publicat Fragmenta no fa gaire en edició bilingüe hebreu-català.

És difícil imaginar dos entorns més diferents que els suposam per a la transmissió d'aquestes dues històries. Imaginem-nos a començaments del s. XIX: d'una banda, veïem una padrina envoltada d'infants vora la llar del foc; de l'altra, un rabí del que avui és Ucraïna, que aprofita vells relats per transmetre els ensenyaments secrets i difícils de l'assidisme, una branca del judaisme rigorista i amb tirada a aquesta mística estranya que és la Càbala. La padrina vol entretenir els néts. El rabí converteix els personatges en peces d'una alegoria que mira d'explicar complexos conceptes teològics. Una fa servir el català de les Illes, l'única llengua que llavors parlaven milers de mallorquins. L'altra una llengua litúrgica que llavors gairebé ningú no feia servir fora de la sinagoga.

Però els tres personatges són allà, inconfusibles a pesar de les diferències. Les històries, o els bocins d'històries, naveguen i no només trenquen fronteres lingüístiques, culturals i geogràfiques, sinó les que pensam que hi ha entre literatura culta i popular, sagrada i profana, profunda o d'entreteniment, esotèrica o coneguda per tot el poble. No és fascinant?

[Subscriu-t'hi \(https://subscripcions.arabalears.cat/\)](https://subscripcions.arabalears.cat/)

[Accedeix \(https://www.arabalears.cat/login.html?backURL=http%3A%2F%2Fwww.arabalears.cat%2Fopinio%2FRondalles-cabalistiques_0_1822017980.html\)](https://www.arabalears.cat/login.html?backURL=http%3A%2F%2Fwww.arabalears.cat%2Fopinio%2FRondalles-cabalistiques_0_1822017980.html)

() © ARA Manifest fundacional (<http://www.arabalears.cat/manifest.html>) Qui som (/qui_som.html) Mapa web (/mapa_web.html) Contacte (</contacte.html>)

[Publicitat \(/publicitat.html\)](/publicitat.html) [Avis legal \(/avis_legal.html\)](/avis_legal.html) **Generalitat de Catalunya**
Departament de la Presidència (<http://presidencia.gencat.cat/ca/>)